

OPINIA
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

z dnia 14 lutego 2014 r.

**w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania
cywilnego**

Krajowa Rada Sądownictwa, po zapoznaniu się z poselskim projektem ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego opiniuje go negatywnie.

Przedstawiony do zaopiniowania poselski projekt ustawy stanowi w istocie część projektu rządowego przyjętego przez Radę Ministrów 27 listopada 2012 r., który był przedmiotem opinii Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 10 października 2013 r. Aktualne pozostają przedstawione wówczas uwagi.

Projekt dotyczy zarówno tzw. protokołu elektronicznego, jak i udostępniania informacji o sprawach w systemie teleinformatycznym. Krajowa Rada Sądownictwa stoi na stanowisku, że zmiany dotyczące kwestii z związanych działaniem tego systemu wymagają opracowania jednego, spójnego projektu. Jednocześnie przy tej okazji Krajowa Rada Sądownictwa po raz kolejny wskazuje na potrzebę uchwalenia nowego Kodeksu postępowania cywilnego. Wprowadzanie częstych, cząstkowych zmian coraz bardziej utrudnia prawidłowe stosowanie tej ważnej ustawy.

Projektowana zmiana art. 9 k.p.c. umożliwiająca wydawanie zapisu dźwięku i obrazu nie jest zasadna. Związane jest to tak z ochroną wizerunku i sporu o rozumienie jawności rozprawy, jak i sprzecznością z uzasadnieniem zmiany art. 158 k.p.c. umożliwiającej pełne protokołowanie przebiegu rozprawy.

Krajowa Rada Sądownictwa podtrzymuje swoje krytyczne stanowisko w odniesieniu do treści projektowanego § 1¹ art. 158. Zdaniem Rady wprowadzenie do protokołu danych, o których mowa w tym przepisie nie powinno być oddane uznaniu sądu.

Zastrzeżenia wywołuje także redakcja zmienianego art. 223 § 1 k.p.c. w szczególności potrzeba zmiany słowa „osnowa” na „treść”.

Krajowa Rada Sądownictwa podtrzymuje stanowisko, że wprowadzenie instytucji ustnego uzasadnienia wyroku może prowadzić do wydłużenia czasu postępowania (art. 326 i n). W celu wygłoszenia ustnego uzasadnienia konieczne będzie jego wcześniejsze

przedyskutowanie i sporządzenie. Zdaniem Rady proponowane rozwiązanie może ewentualnie mieć zastosowanie np. w postępowaniu uproszczonym, co powinno być wyraźnie wskazane w ustawie.

Krajowa Rada Sądownictwa także negatywnie ocenia treść zmian w art. 387 k.p.c. W dotychczasowym stanie prawnym uzasadnianie wyroku przez sąd II instancji z urzędu jest regułą. Tymczasem, biorąc pod uwagę, że sprawy w których apelację oddalono lub zmieniono zaskarżony wyrok stanowią większość rozpoznawanych środków odwoławczych, reguła ta stanie się wyjątkiem, tym bardziej, że orzecznictwo Sądu Najwyższego jest bardzo rygorystyczne w zakresie rozumienia podstaw uchylenia orzeczenia do ponownego rozpoznania. W tym zakresie Krajowa Rada Sądownictwa podtrzymuje też swoje stanowisko wyrażone we wspomnianej wyżej opinii z 15 października 2013 r., że treść wyroku wraz z uzasadnieniem służy nie tylko stronie, lecz także ma znaczenie dla innego sądu, jak również z punktu widzenia praworządności. Rada krytycznie ocenia proponowaną zmianę art. 387 k.p.c. jako zbędnie kazuistyczną; wystarczające jest doprowadzenie do zmiany sposobu sporządzania uzasadnień w aktualnym stanie prawnym. Sposób sporządzania uzasadnienia uzależniony jest od praktyki; brak także powodu do zmiany redakcji zdania pierwszego paragrafu 2 tego artykułu.